

กรอบทิศทางการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐		
กรอบทิศทางการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย
๑. การอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		
๑.๑ การอนุรักษ์ พื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนบก ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑.๑.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ถึงคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และคุณค่าระบบนิเวศ รวมทั้งการปกป้อง พื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ๑.๑.๒ การส่งเสริมการสร้างเครือข่าย การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการอนุรักษ์ ปกป้อง คุ่มครอง พื้นฟู และใช้ประโยชน์พื้นที่ป่า ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น - เพิ่มพื้นที่ป่า โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการกลุ่มป่า ปลุกป่าเป็นแนวเชื่อมต่อระหว่างป่า (Corridor) ปลุกป่าเป็นแนวกันชน (Buffer) โดยคำนึงถึงระบบนิเวศดั้งเดิม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ - พัฒนาชุมชนโดยรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้เป็นชุมชนเชิงนิเวศ (Eco-Villages) มีวิถีชีวิตที่สามารถอยู่ ร่วมกับธรรมชาติ ได้อย่างกลมกลืน - จัดตั้งกลไกระดับชุมชนเพื่อการจัดการ การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างยั่งยืน - อนุรักษ์ คุ่มครอง พื้นฟู ติดตามเฝ้าระวัง บริหารจัดการ และ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จากทรัพยากรบนบก และระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น พืชท้องถิ่น พืชหายาก แนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล สัตว์หายากใกล้สูญพันธุ์ ป่าชายเลน ป่าชายหาด ปากแม่น้ำ เป็นต้น	พื้นที่เป้าหมาย - พื้นที่ทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมาย - ส่วนราชการ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม - เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) - สถาบันการศึกษา - หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น - คณะกรรมการหมู่บ้าน - สภาองค์กรชุมชนตำบล กลุ่มเป้าหมายใหม่ - คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

กรอบทิศทางการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย
	- ส่งเสริมการสร้างความรู้ ระบบติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น สัตว์ทะเลหายาก ห่วงโซ่อาหาร คุณภาพอาหารทะเล เป็นต้น ๑.๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนากาการบริหารจัดการในการอนุรักษ์ พื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนบก หรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น - เพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนบก ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ส่งเสริมมาตรการหรือกลไก กำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือสิทธิชุมชน (กฎ/ระเบียบ/กติกา ของชุมชน) ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ภายใต้กฎหมาย เพื่อให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติและสัตว์ป่า ได้อย่างสมดุลและพึ่งพาตนเองได้ - จัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น	
๑.๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู ใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	๑.๒.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ถึงคุณค่าและความสำคัญของการอนุรักษ์ ปกป้อง พื้นฟู และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศอย่างสมดุลและยั่งยืน ๑.๒.๒ การส่งเสริมการสร้างเครือข่าย การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ ปกป้อง คุ่มครอง ติดตามเฝ้าระวัง และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดและรักษาไว้สู่นาคต เช่น - คุ่มครอง ดูแล จัดการ พื้นฟู ติดตามเฝ้าระวัง สัตว์ป่าสงวน และสัตว์ป่าคุ้มครอง ชนิดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นและชนิดพันธุ์พื้นเมืองหายาก รวมถึงการป้องกันและกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ - อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศที่สำคัญ และใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ/หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยการจัดการระบบนิเวศในเชิงบูรณาการและคำนึงถึงการแก้ปัญหา โดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (Nature-based Solutions)	

กรอบทิศทางการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย
	๑.๒.๓ การส่งเสริมและพัฒนากาการบริหารจัดการ และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น - ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของทรัพยากรชีวภาพ ในท้องถิ่น รวมถึงบริการจากระบบนิเวศของพื้นที่ - ส่งเสริมมาตรการหรือกลไกทางเศรษฐศาสตร์ กฎ ระเบียบ ในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและ ยุติธรรมในระดับท้องถิ่น รวมทั้งการกำกับ ดูแล เพื่อใหม่ั่นใจว่าการใช้ประโยชน์มีการคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรที่สำคัญ - พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG โมเดล)	
๑.๓ การอนุรักษ์ พื้นฟู ใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	๑.๓.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ถึงคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ๑.๓.๒ การส่งเสริมการสร้างเครือข่าย การเสริมสร้างศักยภาพและการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่น อย่างยั่งยืน เช่น - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวบรวมองค์ความรู้ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่น - ติดตาม เฝ้าระวัง และป้องกันการคุกคาม การทำลาย สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ๑.๓.๓ การส่งเสริมและพัฒนากาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เช่น - จัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ/หรือ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่น - ส่งเสริมการพัฒนามาตรการ หรือกลไกทางเศรษฐศาสตร์ กฎ ระเบียบ ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	

กรอบทิศทางการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย
	หมายเหตุ : ความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การมีสิ่งมีชีวิตนานาชนิด นานาพันธุ์ในระบบนิเวศอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีมากมาย และแตกต่างกันทั่วโลก ซึ่งประกอบด้วย ชนิดพันธุ์ (Species) สายพันธุ์ (Genetic) และระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่แตกต่างหลากหลายบนโลก สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ หมายถึง ธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิทยาการ และสุนทรียภาพที่เกี่ยวข้องเป็นสื่อนฐานที่สำคัญทางธรมและ ภูมิศาสตร์ อันเป็นเอกลักษณ์ หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ มีลักษณะพิเศษเฉพาะ คือ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไปไม่ฟื้นฟู คืนสู่สภาพเดิมเหมือนธรรมชาติอื่น ๆ ได้ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม หมายถึง สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศรอบตัว ศิลปกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องและมีความสัมพันธ์กันทั้งทางตรง และทางอ้อม BCG โมเดล หมายถึง โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการ พัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) มุ่งเน้นการใช้ ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง ๒ เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้น เพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน (ที่มา : สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.))	
๒. การบริหารจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๒.๑ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	พื้นที่เป้าหมาย - พื้นที่ทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมาย - ส่วนราชการ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม

กรอบทิศทางการสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย
	๒.๑.๒ การส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจาก การผลิตและการบริโภค และการเพิ่มแหล่งดูดซับและกักเก็บ ก๊าซเรือนกระจก เช่น - ป้องกันพื้นที่ป่าจากไฟป่า เพื่อรักษาแหล่งกักเก็บคาร์บอนของประเทศ ๒.๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนากาการบริหารจัดการ เพื่อช่วยลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น - ส่งเสริมการบริหารจัดการเมืองหรือชุมชน เพื่อนำไปสู่สังคม คาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน - ส่งเสริมกลไก/มาตรการ ด้านเศรษฐศาสตร์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก - สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม/เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคส่วนต่าง ๆ ๒.๑.๔ การส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนา ข้อมูล/ตัวแปร ที่เกี่ยวกับ กิจกรรมการปล่อยและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของประเทศ	- เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) - องค์กรมหาชน - สถาบันการศึกษา - คณะกรรมการหมู่บ้าน - สภาองค์กรชุมชนตำบล กลุ่มเป้าหมายใหม่ - คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน - ภาคเอกชน (ตามหลักเกณฑ์ หรือแนวทางที่ คณะกรรมการกองทุน สิ่งแวดล้อมกำหนด)
๒.๒ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติหรือลดผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)	๒.๒.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญ ในการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติจากสภาพภูมิอากาศ ๒.๒.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างศักยภาพของชุมชนและ เครือข่าย ในการปรับตัวและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ เช่น - จัดการป่าชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน เพื่อการ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งด้านการดำรงชีวิต การทำมาหากิน และการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้ยั่งยืน - ปรับรูปแบบการเกษตรเป็นเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น โคก หนอง นา จัดการแปลงเพาะปลูก จัดการดินและน้ำ เป็นต้น - ลดผลกระทบหรือการป้องกันความเสี่ยงจากการกัดเซาะพื้นที่ชายฝั่ง - ติดตาม เฝ้าระวังภัยพิบัติ และการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อคาดการณ์ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒.๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการปรับตัวและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	

กรอบทิศทาง การสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	กรอบทิศทาง การสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
๓. การจัดการสิ่งแวดล้อม เมืองและมลพิษ	๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อม เมืองและพื้นที่สีเขียว	พื้นที่เป้าหมาย - พื้นที่ทั่วประเทศ	๓.๒ การจัดการขยะและ น้ำเสีย โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของชุมชน	๓.๒.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การณรงค์ประชาสัมพันธ์ ในการจัดการขยะ ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ ขยะพลาสติก และน้ำเสีย	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
	๓.๑.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และสร้างวินัย ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เช่น - ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก โดยยึดหลักเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste) กิจกรรม 3Rs (การลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)) และดำเนินกิจกรรม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ - คัดแยกขยะ/ลดขยะที่แหล่งกำเนิด (รวมถึงขยะอิเล็กทรอนิกส์) - ลด เลิกใช้ โฟมและพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use Plastics) - เพิ่มประสิทธิภาพการนำขยะกลับมาใช้ใหม่	กลุ่มเป้าหมาย - ส่วนราชการ - องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น - องค์กรเอกชนด้าน สิ่งแวดล้อม - เครือข่ายอาสาสมัคร พิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) - องค์กรมหาชน - สถาบันการศึกษา - คณะกรรมการหมู่บ้าน - สภาองค์กรชุมชนตำบล		๓.๒.๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ และ น้ำเสีย โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น - ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะและจัดการ เพื่อนำ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากที่สุด เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพจาก ขยะอินทรีย์ การนำวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร มูลสัตว์ มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ การจัดทำธนาคารขยะ เป็นต้น - ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้/พัฒนาองค์ความรู้/เผยแพร่ องค์ความรู้ การจัดการขยะ และน้ำเสีย ผลกระทบจากสาร ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือสารก่อมะเร็งที่มาจากขยะ/ สร้างแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการขยะและน้ำเสียในท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการต่อยอดนวัตกรรมจัดการขยะ และน้ำเสีย - สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือทิ้ง ทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ โดยให้มีการนำมาใช้ประโยชน์ อย่างมีประสิทธิภาพ	
	๓.๑.๒ การส่งเสริมและสร้างศักยภาพเครือข่ายของชุมชน ในการ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียว เช่น - จัดหา ปรับปรุง พัฒนา และดูแลบำรุงรักษา พื้นที่สีเขียว ในเมืองและชุมชน เพื่อการบริการสาธารณะ รวมทั้งการเพิ่ม พื้นที่สีเขียวในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม - พัฒนา ต่อยอด และการสร้างองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว ตามบริบทของเมืองและชุมชน - ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน		๓.๓ การป้องกันและลด การเกิดมลพิษทางอากาศ	๓.๓.๑ การเสริมสร้างความรู้ สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและลดการเกิด มลพิษทางอากาศ รวมทั้งปัญหาหมอกควันไฟป่า เช่น - สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการควบคุมและลดมลพิษจาก ยานพาหนะ เช่น การใช้จักรยานแทนพาหนะรถยนต์ เป็นต้น	
	๓.๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและ พื้นที่สีเขียว เช่น - จัดทำเครื่องมือ กลไก และมาตรการต่าง ๆ ในการบริหาร จัดการพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน - จัดรูปแบบของเมืองตามหลักการของสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน เช่น การจัดทำแผนผังภูมิโนศ การพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมิโนศ เป็นต้น - พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียวเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ วางแผนและบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวของเมืองและชุมชน - พัฒนามาตรการทางเศรษฐศาสตร์/มาตรการทางภาษี/ มาตรการจูงใจ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียว - ส่งเสริมการอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามแนวทาง พระราชดำริ เช่น โครงการธนาคารต้นไม้ ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง เป็นต้น			๓.๓.๒ การส่งเสริมการสร้างเครือข่าย การเสริมสร้างศักยภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญห หมอกควันและฝุ่นละออง เช่น - ส่งเสริมความรู้ และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรปลอดการเผา จัดระเบียบการเผา ใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือทิ้งทาง การเกษตร และลดการเผาพื้นที่เกษตร ควบคุมการเผา ในเขตชุมชน และสองข้างทาง - รณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ไฟป่าและบริหาร จัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการ ป้องกันไฟป่า การแก้ไขปัญหไฟป่า การระมัดระวังอันตราย จากไฟป่า และผลกระทบจากไฟป่า โดยเฉพาะผลกระทบ ที่มีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน	

กรอบทิศทาง การสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
	- ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า/รวมทั้งการบูรณาการ เครือข่ายภาคประชาชน เพื่อการแจ้งเตือนภัย ที่ครอบคลุมทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับชุมชนท้องถิ่น - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำแนวกันไฟ ในพื้นที่ป่า เพื่อตัดความต่อเนื่องของเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความสำคัญ และลดแหล่งต่อการเกิดไฟป่า - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลดปริมาณเชื้อเพลิง ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ๓.๓.๓ การส่งเสริมและพัฒนามาตรการบริหารจัดการ เพื่อป้องกันและลดการเกิดมลพิษทางอากาศ	
๔. การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๔.๑ การเสริมสร้างความรู้ จิตสำนึกและความตระหนัก การณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้กับประชาชน ชุมชนท้องถิ่น ในการปรับพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่การผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔.๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและสร้างเครือข่าย ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการลดการใช้ทรัพยากร ลดของเสียสู่สิ่งแวดล้อม และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๔.๓ การส่งเสริมและพัฒนามาตรการบริหารจัดการ และการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น - ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เป็นต้น เพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และลดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมีในดินและน้ำใต้กระบวนการมีส่วนร่วม - สนับสนุนการสร้าง พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้/การสร้างแหล่งเรียนรู้/ประชาสัมพันธ์และฝึกอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมตลาดสีเขียวที่เป็นธรรม (Fair Trade) - ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมเชิงนิเวศ/เกษตรอินทรีย์	พื้นที่เป้าหมาย - พื้นที่ทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมาย - ส่วนราชการ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม - เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) - องค์กรมหาชน - สถาบันการศึกษา - คณะกรรมการหมู่บ้าน - สภาองค์กรชุมชนตำบล กลุ่มเป้าหมายใหม่ - คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

กรอบทิศทาง การสนับสนุน	ขอบเขต/กิจกรรม	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย
๕. การส่งเสริมและสนับสนุน การวิจัยด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทาง ชีวภาพ	๕.๑ งานวิจัยเชิงปฏิบัติหรืองานวิจัยที่บ้านที่สนับสนุนการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทาง ชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยชุมชนมีส่วนร่วม ๕.๒ งานวิจัยที่สนับสนุนนโยบาย มาตรการ หรือการจัดการปัญหา แรงกดดันเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น - งานวิจัย/ศึกษา ดักจับ ดูดกลับ และกักเก็บคาร์บอน รวมถึง การใช้ประโยชน์จากคาร์บอนไดออกไซด์ในเชิงพาณิชย์ - องค์ความรู้ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ ในแง่ของประโยชน์ที่ได้รับในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม - งานวิจัยเพื่อส่งเสริมนโยบายการลดก๊าซเรือนกระจกที่ร่วมกับ สถาบันการศึกษา ๕.๓ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีภายในประเทศ เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น - ขยายผลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของประเทศ - เทคโนโลยีการแปรรูปขยะและน้ำเสียเป็นพลังงาน - ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยี การใช้ประโยชน์จาก ขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุทดแทน พลาสติกหรือวัสดุทางเลือกที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อการสร้างโมเดลธุรกิจ ในการคัดแยกขยะเป็นรายได้ให้กับชุมชน ๕.๔ งานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการ จัดทำพื้นที่ต้นแบบเพื่อสาธิต การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๕.๕ การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิชาการเพื่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ การศึกษาร่วมกัน และต่อยอดงานวิจัยและพัฒนา ในเชิง บูรณาการร่วมกันท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน หรือส่วนราชการ หมายเหตุ : การส่งเสริมงานวิจัยและการนำผลงานวิจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งต้องเป็นงานวิจัย ที่ไม่ขอรับการสนับสนุนซ้ำซ้อนกับแหล่งทุนอื่น	พื้นที่เป้าหมาย - พื้นที่ทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมาย - ส่วนราชการ - องค์กรเอกชนด้าน สิ่งแวดล้อม - องค์กรมหาชน - สถาบันการศึกษา กลุ่มเป้าหมายใหม่ - ภาคเอกชน (ตาม หลักเกณฑ์หรือแนวทาง ที่คณะกรรมการกองทุน สิ่งแวดล้อมกำหนด)

หมายเหตุ : กรอบทิศทาง ฯ ดังกล่าว ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕